

დაამოუკიდებელი ინსპექტორის სამსახური
OFFICE OF INDEPENDENT INSPECTOR

საქმიანობის სტატისტიკური ანგარიში

2022 წლის
მეორე კვარტალი

თბილისი
2022

სარჩევი

შესავალი.....	3
1. ზოგადი სტატისტიკური ინფორმაცია.....	4
2. სტატისტიკური ინფორმაცია დისციპლინური საჩივრის ავტორთა შესახებ	5
3. სტატისტიკური ინფორმაცია საქმეთა კატეგორიების შესაბამისად.....	6
4. სტატისტიკური ინფორმაცია სასამართლო ინსტანციების შესაბამისად	7
5. სტატისტიკური ინფორმაცია მოსამართლეთა შესაბამისად	8
6. სტატისტიკური ინფორმაცია დისციპლინური გადაცდომების შესახებ.....	9
7. სტატისტიკური ინფორმაცია გადაცდომის სახეებისა და საქმეთა კატეგორიების შესაბამისად.....	10
7.1 საპროცესო ვადის დარღვევა.....	10
7.2 მოსამართლის მიერ სამოსამართლო უფლებამოსილების განხორციელება პირადი ინტერესის, პოლიტიკური ან სოციალური ზეგავლენით	10
7.3 მოსამართლის მიერ სხვა მოსამართლის, სასამართლოს აპარატის თანამშრომლის ან სასამართლო პროცესის მონაწილის მიმართ აშკარა უპატივცემულობის გამოხატვა.....	11
7.4 სხვა გადაცდომის სახეები	11
8. დამოუკიდებელი ინსპექტორის გადაწყვეტილებების სტატისტიკა	12
9. სტატისტიკური ინფორმაცია მომზადებული დასკვნების შესახებ.....	13
10. სტატისტიკური ინფორმაცია სადისციპლინო სხდომის შედეგების შესახებ.....	13

შესავალი

წინამდებარე კვარტალური ანგარიში მოიცავს დამოუკიდებელი ინსპექტორის სამსახურის საქმიანობის შესახებ ინფორმაციას 2022 წლის 1 აპრილიდან 30 ივნისის ჩათვლით.

დოკუმენტში წარმოდგენილი სტატისტიკური ინფორმაცია დამუშავებულია საჩივრის ავტორთა, საქმეთა კატეგორიების, სასამართლო ინსტანციების, დისციპლინური გადაცდომებისა და მომზადებული დასკვნების შესაბამისად.

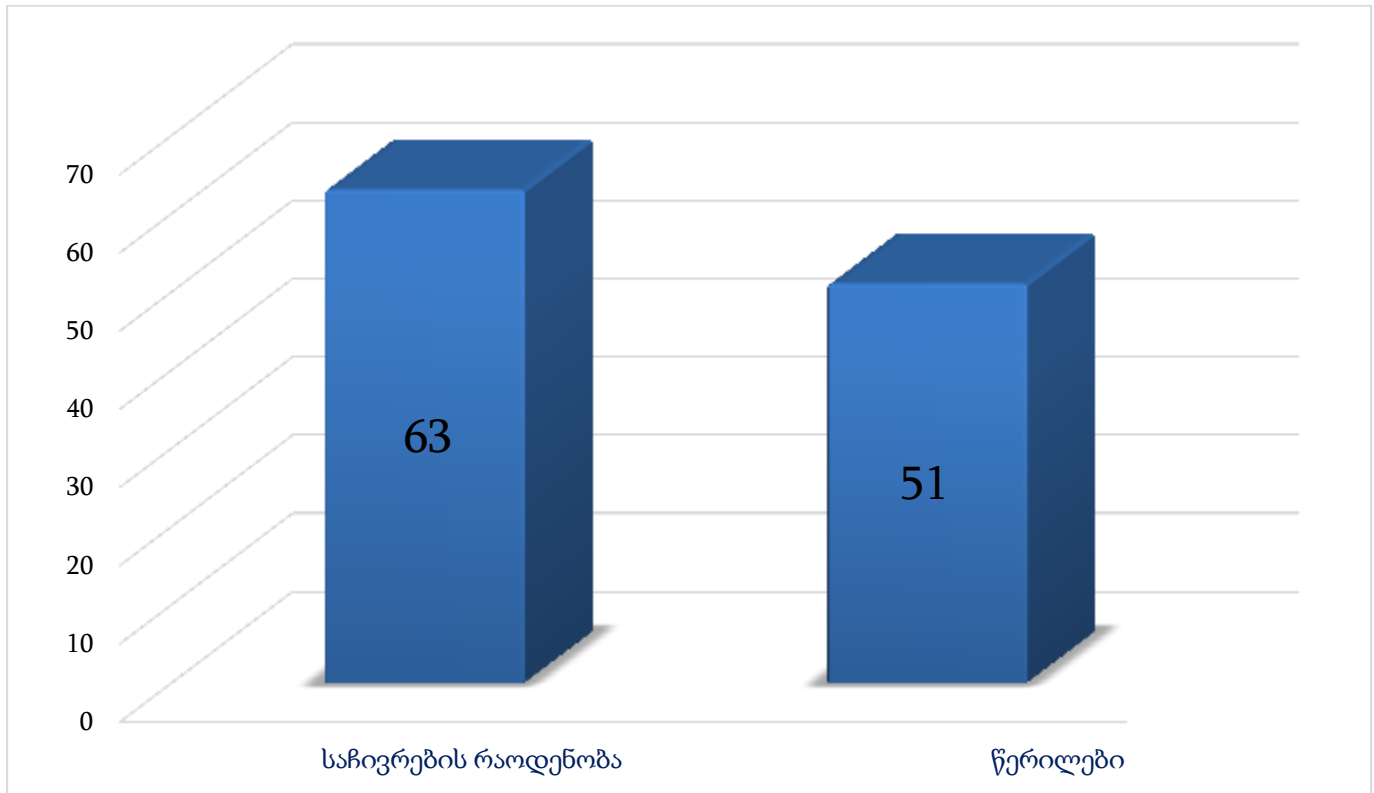
საანგარიშო პერიოდში დამოუკიდებელმა ინსპექტორმა ჩაატარა რამდენიმე საჯარო ლექცია და გააფორმა თანამშრომლობის მემორანდუმი გრიგოლ რობაქიძის უნივერსიტეტთან. ამასთან, მონაწილეობა მიიღო რადიო „კომერსანტის“ გადაცემაში „ბიზნესი და სამართალი ნინო ლიპარტიასთან“ ერთად. აღნიშნული აქტივობები მიმართული იყო დისციპლინური სამართალწარმოებისა და დამოუკიდებელი ინსპექტორის სამსახურის საქმიანობის შესახებ საზოგადოების ცნობიერებისა და ცნობადობის გაზრდისაკენ.

1. ზოგადი სტატისტიკური ინფორმაცია

დამოუკიდებელი ინსპექტორის სამსახურმა 2022 წლის 1 აპრილიდან 30 ივნისის ჩათვლით განსახილველად მიიღო 63 დისციპლინური საჩივარი.

საანგარიშო პერიოდში ფორმის დაუცველად შემოსულია 51 წერილი, რის შემდეგაც განცხადების ავტორებს გაეგზავნათ საჩივრის ფორმა და შევსების დეტალური ინსტრუქცია.

დამოუკიდებელი ინსპექტორის სამსახურის მიერ საჩივრების შესწავლის მიზნით, გაიგზავნა 101 წერილი და გამოთხოვილია წინასწარი მოკვლევისათვის საჭირო შესაბამისი ინფორმაცია/დოკუმენტაცია.

საანგარიშო პერიოდში, ცხელ ხაზზე შემოვიდა 60-მდე ზარი. ყველა მათგანს გაეწია შესაბამისი კონსულტაცია დისციპლინური სამართალწარმოების პროცედურებთან დაკავშირებით.

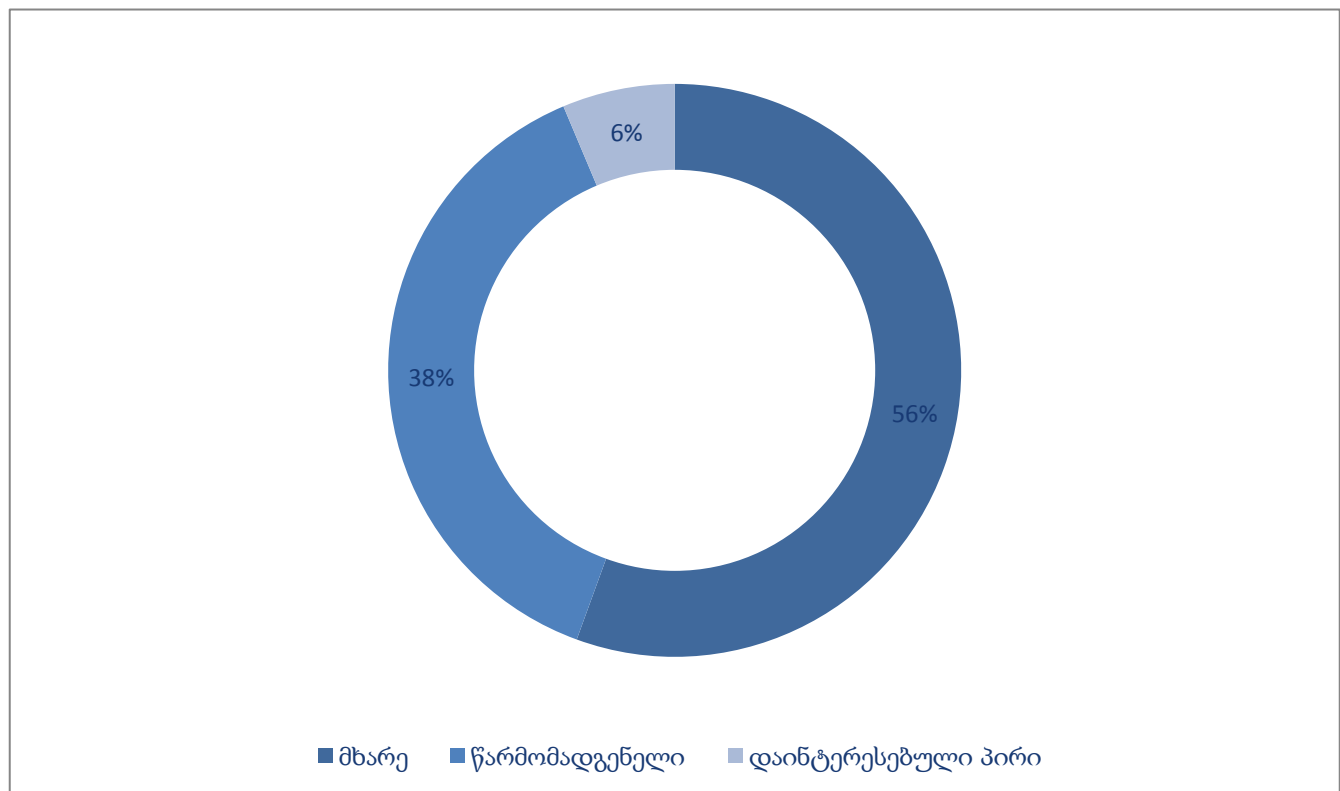

2. სტატისტიკური ინფორმაცია დისციპლინური საჩივრის ავტორთა შესახებ

საჩივრის ავტორთა შესახებ სტატისტიკური ინფორმაცია დამუშავებულია „საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანულ კანონში მითითებული ჩამონათვალის გათვალისწინებით და სასამართლოში მიმდინარე საქმეებში მათი სტატუსის შესაბამისად.¹

2022 წლის მეორე კვარტალში საჩივრის ავტორთა უმრავლესობას წარმოადგენენ სასამართლოში მიმდინარე დავის მხარეები. მათმა საერთო რაოდენობამ საჩივრის ავტორთა 56% შეადგინა. წარმომადგენელთა მიერ შემოტანილი საჩივრების რაოდენობის მაჩვენებელი 38%-ია, ხოლო დაინტერესებულ პირთა მიერ წარმოდგენილი საჩივრები - 6%.

საანგარიშო პერიოდში დისციპლინური სამართალწარმოება არ დაწყებულა სახალხო დამცველის ანგარიშის, საგამომიებო ორგანოების შეტყობინების, მასობრივი ინფორმაციის საშუალებებში გავრცელებული ინფორმაციისა, თუ მოხსენებითი ბარათების საფუძველზე.

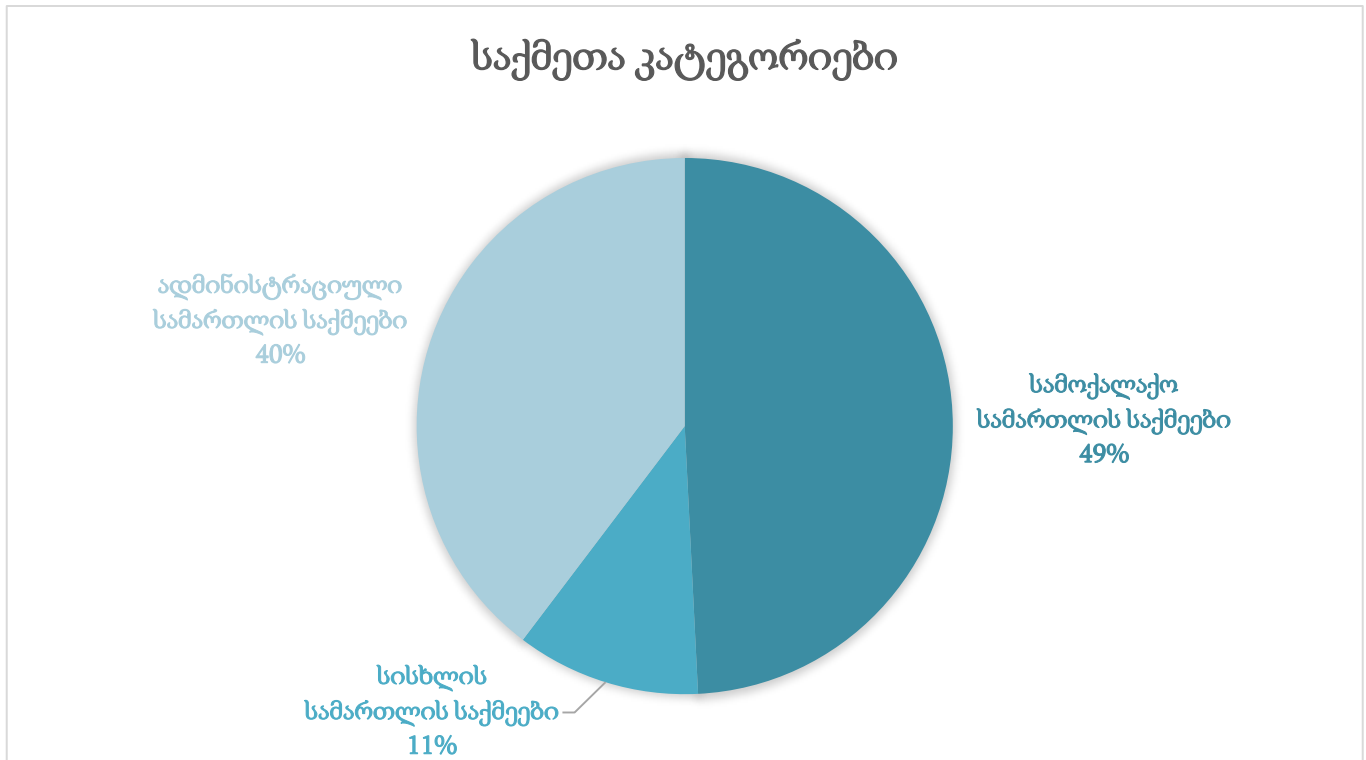

¹ საჩივრის ავტორებს წარმოადგენენ: მხარეები, წარმომადგენლები (კანონიერი წარმომადგენლები, წარმომადგენლობითი უფლებამოსილების მქონე პირები, ადვოკატები), დაინტერესებული პირები (საქმეში მონაწილე მხარის ოჯახის წევრი, სხდომაზე დამსწრე ან ნებისმიერი სხვა პირი), სახალხო დამცველი. ასევე, დისციპლინური სამართალწარმოება შეიძლება დაიწყოს მასობრივი ინფორმაციის საშუალებებში გავრცელებული ინფორმაციისა და მოხსენებითი ბარათების საფუძველზე.

3. სტატისტიკური ინფორმაცია საქმეთა კატეგორიების შესახამისად

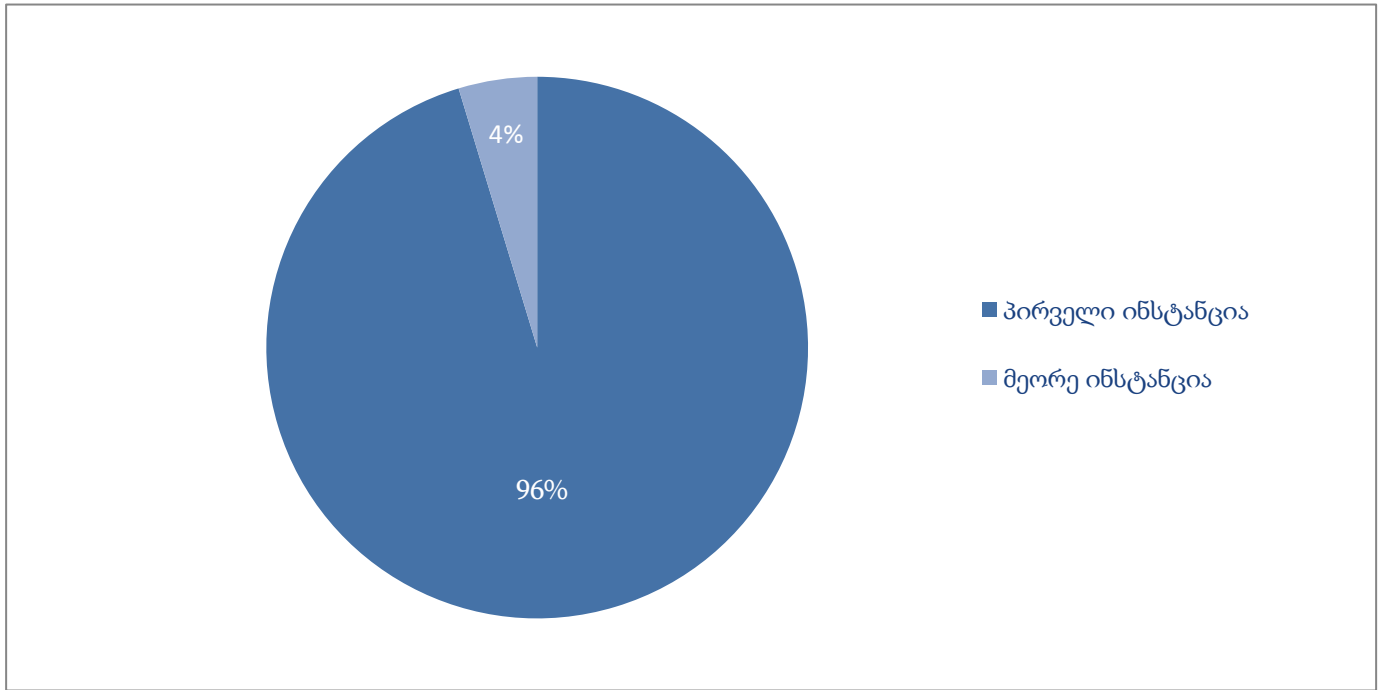
2022 წლის მეორე კვარტალში შემოსული საჩივრების უმრავლესობა სამოქალაქო სამართლის საქმეებს შეეხება და მათი პროცენტული მაჩვენებელი 49%-ს შეადგენს, ადმინისტრაციული სამართლის საქმეებთან დაკავშირებით წარმოდგენილი საჩივრების რაოდენობა 40%-ია, ხოლო სისხლის სამართლის საქმეთა განხილვის პროცესში მოსამართლეთა მიერ შესაძლო დისციპლინური გადაცდომის ჩადენის თაობაზე საჩივრების 11%-ია წარმოდგენილი.

4. სტატისტიკური ინფორმაცია სასამართლო ინსტანციების შესაბამისად

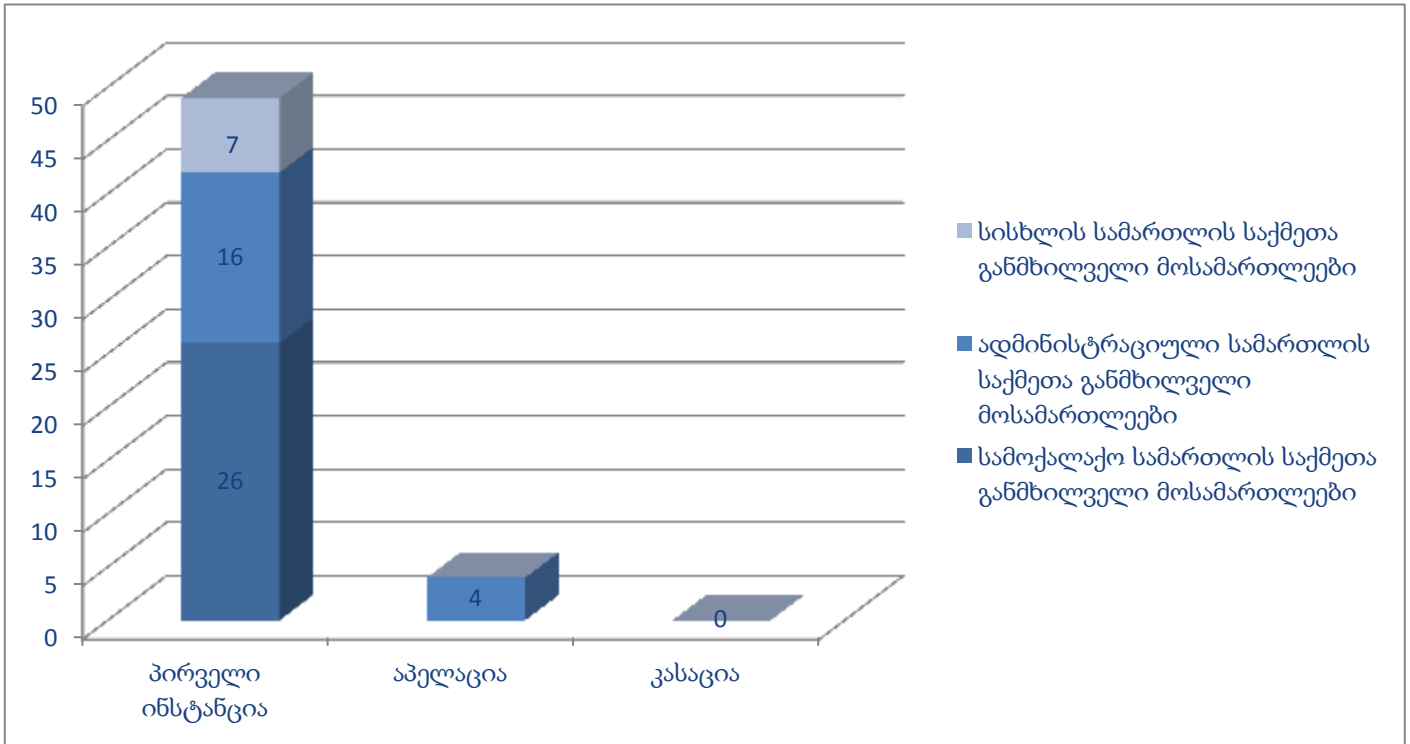
საქმეთა განზოგადების შედეგად დადგინდა, რომ 2022 წლის მეორე კვარტალში საჩივრების 96% პირველი ინსტანციის მოსამართლეებს შეეხება, მეორე ინსტანციის მოსამართლეთა მიმართ საჩივრების 4% არის წარმოდგენილი, ხოლო მესამე ინსტანციის მოსამართლეთა მიმართ საჩივარი საანგარიშო პერიოდში არ ყოფილა წარმოგენილი.

5. სტატისტიკური ინფორმაცია მოსამართლეთა შესაბამისად

საანგარიშო პერიოდში წინასწარი მოკვლევისათვის წარმოებაში არსებული 63 საჩივარი 51 მოსამართლეს შეეხებოდა.² მოსამართლეთა მიმართ წარმოდგენილი საჩივრების რაოდენობა სასამართლო ინსტანციებისა და საქმეთა კატეგორიების შესაბამისად შემდეგნაირად ნაწილდება:

შემოსული საჩივრების მაჩვენებლისა და აღნიშნულ საჩივრებში მოსამართლეთა შესახებ მონაცემების გაანალიზების შედეგად შეიძლება მივიჩნიოთ, რომ შემოსული საჩივრების 49% პირველი ინსტანციის სამოქალაქო საქმეთა განმხილველ მოსამართლეებს შეეხება. ამავე ინსტანციის ადმინისტრაციულ საქმეთა განმხილველ მოსამართლეთა მიმართ წარმოდგენილი საჩივრების რაოდენობა 30%-ს შეადგენს, ხოლო სისხლის სამართლის საქმეთა განმხილველ მოსამართლეთა მიმართ საჩივრების 13%-ია წარმოდგენილი.

რაც შეეხება სააპელაციო ინსტანციის სასამართლოს, საჩივრების 8% აღნიშნული ინსტანციის ადმინისტრაციულ საქმეთა განმხილველ მოსამართლეთა მიმართაა წარმოდგენილი. სამოქალაქო და სისხლის სამართლის საქმეთა განმხილველ მოსამართლეების მიმართ საანგარიშო პერიოდში საჩივარი არ ყოფილა წარმოდგენილი.

ამასთან, საჩივარი არ ყოფილა წარმოდგენილი საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სამოქალაქო, ადმინისტრაციულ და სისხლის საქმეთა განმხილველ მოსამართლეთა მიმართ.

² აღსანიშნავია, რომ ზოგიერთი მოსამართლე განიხილავს სამი ან ორი კატეგორიის საქმეს. ამასთან, ზოგიერთი მოსამართლის მიმართ წარმოდგენილია რამდენიმე საჩივარი. შესაბამისად, განსხვავდება მოსამართლეთა რაოდენობა შემოსული საჩივრებისა თუ კატეგორიებში მოსამართლეთა რაოდენობისგან.

6. სტატისტიკური ინფორმაცია დისციპლინური გადაცდომების შესახებ

„საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის 75¹ მუხლის მე-8 პუნქტი ითვალისწინებს 21 სხვადასხვა სახის დისციპლინურ გადაცდომას. საანგარიშო პერიოდში საჩივრები მხოლოდ 8 სხვადასხვა ქვეპუნქტში ასახულ ქმედებას შეეხებოდა.³ მათი უმრავლესობა საპროცესო ვადის დარღვევასა და პირადი ინტერესით სამოსამართლო უფლებამოსილების განხორციელებაზეა წარმოდგენილი.

ამასთან, მხოლოდ კანონიერება სადავოდ იყო გამხდარი 5 საჩივარში, ხოლო 12 საჩივარში კანონიერებასთან ერთად საჩივრის ავტორები დისციპლინური გადაცდომის შესაძლო ჩადენის ფაქტებზეც უთითებდნენ.

³ რიგ შემთხვევებში საჩივრის ავტორები ერთდროულად რამდენიმე შესაძლო გადაცდომაზე უთითებენ. შესაბამისად, საჩივრების რაოდენობა და საჩივრებში მითითებული სავარაუდო გადაცდომის სახეების რაოდენობა განსხვავებულია.

7. სტატისტიკური ინფორმაცია გადაცდომის სახეებისა და საქმეთა კატეგორიების შესაბამისად

მნიშვნელოვანია ცალკე გამოვყოთ ინფორმაცია, წარმოდგენილ საჩივრებში, ინსტანციებისა და საქმეთა კატეგორიების მიხედვით რომელი გადაცდომის სახე ჭარბობს. წინამდებარე თავში წარმოდგენილია 63 დისციპლინურ საჩივარში მითითებული გადაცდომის სახეების ანალიზი და სტატისტიკა.⁴

7.1. საპროცესო ვადის დარღვევა

მოსამართლის მიერ საქართველოს საპროცესო კანონმდებლობით დადგენილი ვადის არასაპატიო მიზეზით არსებითად დარღვევის შესაძლო ჩადენის ფაქტზე წინასწარი მოკვლევა მიმდინარეობდა 40 საჩივრის საფუძველზე.

საჩივრები ძირითადად შეეხებოდა სამოქალაქო საქმეებს, რომლებსაც პირველი ინსტანციის სასამართლოს მოსამართლეები განიხილავდნენ.

7.2. მოსამართლის მიერ სამოსამართლო უფლებამოსილების განხორციელება პირადი ინტერესის, პოლიტიკური ან სოციალური ზეგავლენით

მოსამართლის მიერ სამოსამართლო უფლებამოსილების განხორციელება პირადი ინტერესის, პოლიტიკური ან სოციალური ზეგავლენით დისციპლინური სამართალწარმოების დაწყების საფუძველი გახდა 9 საჩივარში. აღნიშნული საჩივრები შეეხებოდა მხოლოდ რაიონულ/საქალაქო სასამართლოს მოსამართლეების წარმოებაში არსებულ საქმეებს.

საჩივრები წარმოდგენილი იყო ყველა კატეგორიის საქმეზე.

⁴ საქმეთა კატეგორიებისა და ინსტანციების რაოდენობა განსხვავებულია შესაბამისი გადაცდომის თაობაზე წარმოდგენილი საჩივრების რაოდენობისგან, რადგან 1 საჩივარი შეიძლება ერთი კატეგორიის 2 ინსტანციის მოსამართლის მიმართ იყოს წარმოდგენილი.

7.3. მოსამართლის მიერ სხვა მოსამართლის, სასამართლოს აპარატის თანამშრომლის ან სასამართლო პროცესის მონაწილის მიმართ აშკარა უპატივცემულობის გამოხატვა

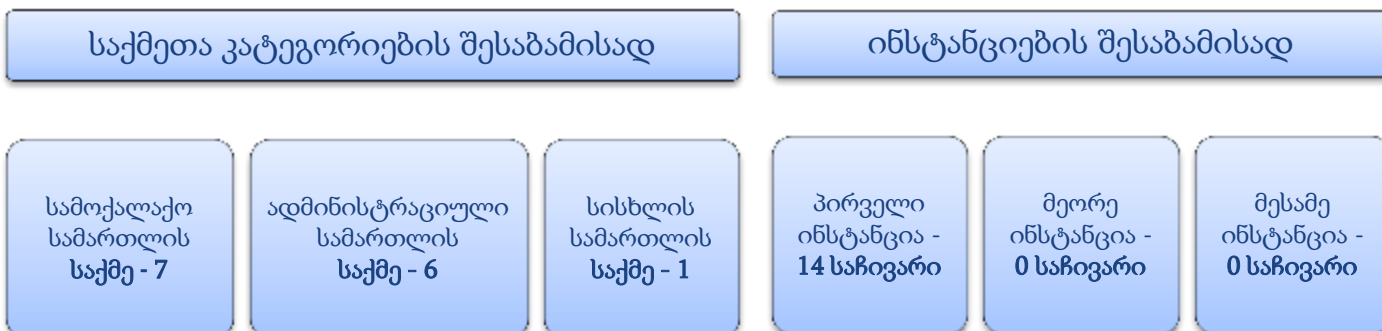
დისციპლინური გადაცდომის სახე - მოსამართლის მიერ სხვა მოსამართლის, სასამართლოს აპარატის თანამშრომლის ან სასამართლო პროცესის მონაწილის მიმართ აშკარა უპატივცემულობის გამოხატვა, მსჯელობის საგანი გახდა 7 საჩივარში.

აღნიშნული საჩივრები პირველი ინსტანციის სასამართლოს მოსამართლეებს შეეხებოდა.

7.4. სხვა გადაცდომის სახეები

დამოუკიდებელი ინსპექტორის სამსახურში დისციპლინური სამართალწარმოება მიმდინარეობდა 14 საჩივარზე, რომელიც შეეხებოდა 5 სავარაუდო გადაცდომას - მოსამართლის მიერ საქმის აცილებაზე/თვითაცილებაზე უარის თქმას; მოსამართლის სხვა ქმედებას, რომელიც არ შეეფერება მოსამართლის მაღალ სტატუსს; სხვა მოსამართლის, სასამართლოს აპარატის თანამშრომლის ან სასამართლო პროცესის მონაწილის მიერ კანონის დარღვევისა და ამ პუნქტით გათვალისწინებული შესაძლო დისციპლინური გადაცდომის ფაქტის მოსამართლის მიერ რეაგირების გარეშე დატოვებას; სამოსამართლო უფლებამოსილების განხორციელებისას მოსამართლის სიტყვიერად ან სხვაგვარი ფორმით გამოხატული დისკრიმინაციული ქმედებას ნებისმიერი პირის მიმართ და მოსამართლის მიერ სხვა მოსამართლის საქმიანობაში ჩარევას საქმის შედეგზე ზეგავლენის მოხდენის მიზნით.

8. დამოუკიდებელი ინსპექტორის გადაწყვეტილებების სტატისტიკა

საანგარიშო პერიოდში დამოუკიდებელმა ინსპექტორმა დისციპლინური სამართალწარმოების შეწყვეტის 25 გადაწყვეტილება მიიღო 24 საჩივარზე.⁵ მათ შორის:

- ✓ 12 გადაწყვეტილება დისციპლინური სამართალწარმოების შეწყვეტის შესახებ, ვინაიდან საჩივარი მხოლოდ მოსამართლეთა მიერ გამოტანილი აქტის კანონიერებას შეეხებოდა;
- ✓ 12 გადაწყვეტილება დისციპლინური სამართალწარმოების ნაწილობრივ შეწყვეტის შესახებ;
- ✓ 1 გადაწყვეტილება მოსამართლისათვის სამოსამართლო უფლებამოსილების შეწყვეტის გამო.

12 გადაწყვეტილება, რომელზეც დისციპლინური სამართალწარმოება მხოლოდ კანონიერების შემოწმების შეუძლებლობის საფუძველით შეწყდა შეეხებოდა:

⁵ გადაწყვეტილებები მიღებულია ინდივიდუალური მოსამართლეების მიმართ. შესაბამისად, საჩივრების რაოდენობა განსხვავებულია მიღებული გადაწყვეტილებების რაოდენობისგან. ასევე, განსხვავებულია კატეგორიების შესაბამისად მოსამართლეთა რაოდენობა მიღებული გადაწყვეტილებების რაოდენობისგან.

9. სტატისტიკური ინფორმაცია მომზადებული დასკვნების შესახებ

საანგარიშო პერიოდში დამოუკიდებელი ინსპექტორის მიერ მომზადდა 43 დასკვნა 39 მოსამართლის მიმართ, მათ შორის, წინასწარი შემოწმებისათვის კანონით დადგენილი 1 თვინი ვადა გაგრძელდა 3 საჩივარზე.

აღნიშნული დასკვნები შეეხებოდა ვადის დარღვევის შესაძლო ჩადენის 32 ფაქტს; უპატივცემულობის გამოხატვის 6 ფაქტს; პირადი ინტერესით სამოსამართლო უფლებამოსილების განხორციელებისა და აცილებაზე უარის თქმის 5-5 ფაქტს; დისკრიმინაციის 2 ფაქტს; დისციპლინური გადაცდომის ფაქტის მოსამართლის მიერ რეაგირების გარეშე დატოვებისა და მოსამართლის სტატუსისათვის შეუფერებელი ქმედების 1-1 ფაქტს.⁶

დამცველის დახმარების უფლებითა და დამოუკიდებელი ინსპექტორის აცილების უფლებით არცერთ მოსამართლეს არ უსარგებლია, ისევე როგორც თვითაცილების უფლება დამოუკიდებელ ინსპექტორს არ გამოუყენებია.

⁶ რიგ შემთხვევებში საჩივრის ავტორები ერთდროულად რამდენიმე შესაძლო გადაცდომაზე უთითებენ. შესაბამისად, საჩივრების რაოდენობა და საჩივრებში მითითებული სავარაუდო გადაცდომის სახეების რაოდენობა განსხვავებულია.

10. სტატისტიკური ინფორმაცია სადისციპლინო სხდომების შედეგების შესახებ

საანგარიშო პერიოდში საქართველოს იუსტიციის უმაღლესმა საბჭომ დამოუკიდებელი ინსპექტორის დასკვნების განხილვის მიზნით ჩაატარა 1 სადისციპლინო სხდომა.

სხდომაზე საქართველოს იუსტიციის უმაღლესმა საბჭომ განიხილა დამოუკიდებელი ინსპექტორის მიერ მომზადებული 50 დასკვნა⁷ და მიიღო 52 გადაწყვეტილება⁸. მათ შორის, დისციპლინური სამართალწარმოების შეწყვეტის 46 გადაწყვეტილება.

აღსანიშნავია, რომ განხილული 50 დასკვნიდან 14 საქმეზე რიგ ფაქტებთან მიმართებით არსებობდა დამოუკიდებელი ინსპექტორის დასკვნა მოსამართლის მიმართ დისციპლინური დევნის დაწყებისა და ახსნა-განმარტების ჩამორთმევის შესახებ. საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭო 6 საქმეზე დაეთანხმა დამოუკიდებელი ინსპექტორის დასკვნას და მოსამართლის მიმართ დაიწყო დისციპლინური დევნა, ხოლო 8 საქმეზე საქართველოს იუსტიციის უმაღლესმა საბჭომ სრული შემადგენლობის უმრავლესობით ვერ მიიღო გადაწყვეტილება დისციპლინური დევნის დაწყებისა და მოსამართლეთათვის ახსნა-განმარტების ჩამორთმევის შესახებ, რის გამოც, „საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის 75⁸ მუხლის პირველი პუნქტის საფუძველზე მოსამართლეთა მიმართ შეწყდა დისციპლინური სამართალწარმოება.

აღსანიშნავია, რომ საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს არცერთ წევრს განსხვავებული მოსაზრება იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს მიერ მიღებულ გადაწყვეტილებაზე არ წარუდგენია. ამასთან, სხდომის გასაჯაროების უფლებით არცერთ მოსამართლეს არ უსარგებლია.

⁷ საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭო დასკვნებს განიხილავს, როგორც წესი, საჩივართა რეგისტრაციის თარიღის შესაბამისად. სხდომებზე განხილულ იქნა 2020 წელს წარდგენილი საჩივრების საფუძველზე მომზადებული დასკვნები.

⁸ დისციპლინურ საჩივარში მითითებულ მოსამართლეთა რაოდენობის მიუხედავად დამოუკიდებელი ინსპექტორი ერთ დისციპლინურ საჩივარზე ამზადებს ერთ დასკვნას, რომელშიც თითოეული მოსამართლის ქმედებას ინდივიდუალურად აფასებს და მომზადებულ დასკვნას წარუდგენს საქართველოს იუსტიციის უმაღლეს საბჭოს. საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭო გადაწყვეტილებას თითოეული მოსამართლის მიერ დისციპლინური გადაცდომის ჩადენის თაობაზე ინდივიდუალურად იღებს. აღნიშნულიდან გამომდინარე, წარდგენილი დასკვნებისა და საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს მიერ მიღებული გადაწყვეტილებების რაოდენობა განსხვავებულია.